

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА В УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОМУ КОНТЕКСТІ

підготовки магістра

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Літературна критика в українсько-польському контексті» підготовки магістра

Розробники:

Сухарєва Світлана Володимирівна, доктор філологічних наук, доцент, професор-завідувач кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки,

Криштоф Надія Григорівна, асистент кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

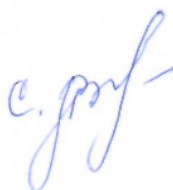

Світлана СУХАРЄВА

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол № 1 від 29 серпня 2025 року.

Завідувач кафедри:

проф. Світлана СУХАРЄВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань <i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i> спеціальність <i>В11- Філологія (за спеціалізаціями)</i> Спеціалізація <i>В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська</i> ОПП <i>Мова та література (польська). Переклад магістр</i>	вбірковий
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 88 год.	
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: 3 семестр – залік	
Мови навчання		Українська, польська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові: **Сухарева Світлана Володимирівна**

Науковий ступінь: **доктор філологічних наук**

Вчене звання: **професор**

Посада: **професор-завідувач кафедри полоністики і перекладу**

Контактна інформація: **+38097 761 40 53,**

Sukhareva.Svitlana@vnu.edu.ua

Прізвище, ім'я та по батькові: **Криштоф Надія Григорівна**

Посада: **асистент кафедри полоністики і перекладу**

Контактна інформація: **+380984651579,**

Kryshtof.Nadiia@vnu.edu.ua

Дні занять: **<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>**

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК

Силабус вибіркового освітнього компонента «Літературна критика в українсько-польському контексті» складений з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

Предметом ОК є літературно-критичні статті, присвячені проблематиці українсько-польського пограниччя як у польському, так і в українському контекстах розвитку літератури, культури, історії обох держав. Також здобувачі освіти можуть розвинути навички написання критичних публікацій – рецензій, анотацій, есе, коментарів тощо.

Реалізація зазначених завдань здійснюється на основі тісних міжпредметних зв'язків з фаховими нормативними ОК, а саме: «Польська мова», «Техніка перекладу», «Сучасний літературний процес».

Силабус вибіркового освітнього компонента складається із двох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Літературно-критичні напрацювання, присвячені українсько-польському пограниччю.

Змістовий модуль 2. Літературно-критичні праці та особливості їх створення українською та польською мовами.

2. Мета і завдання вибіркового освітнього компонента

Вибірковий освітній компонент має на меті сформувати навички опрацювання критичних матеріалів і розвиває самостійне критичне мислення здобувача освіти. Водночас він доповнює блок загальних і професійних компонентів, межі яких він має на меті розширити.

Завдання ОК «Літературна критика в українсько-польському контексті» передбачає:

- ознайомлення з основними віхами розвитку літературної критики у Польщі та в Україні;
- здобуття знань про польську літературну критику в історичному та новітньому розрізі;
- формування вмінь та навичок аналізу літературно-критичних надбань польської та української науки, оформлення бібліографічних джерел відповідно до польських і українських вимог;
- засвоєння методики створення літературно-критичних публікацій.

3. Soft skills

- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (допитливість та цілеспрямованість).
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ініціативність).
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність вільно спілкуватися із незнайомою аудиторією (відкритість) та виступати перед публікою (розвиток лідерських задатків).

- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (цифрова освіта).
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Уміння планувати час (пунктуальність і ретельність).

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Літературно-критичні напрацювання, присвячені українсько-польському пограниччю						
Тема 1. Особливості літературної критики, історія її виникнення і розвитку на тлі історично-літературних процесів	10	2		8		ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 2. Основні літературні критики в польському письменстві	11	2	1	8		ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 3. Основні літературні критики в українському письменстві	12	2	1	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 4. Літературно-критичні статті на українську тематику в Польщі	10		1	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 5. Літературно-критичні статті на польську тематику в Україні	6		1	4	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 6. Українська та польська літературна критика, присвячена українсько-польському пограниччю	6		1	4	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Підсумковий тест	1		1			Т/10
Разом за модулем 1	56	6	6	40	4	50
Змістовий модуль 2. Літературно-критичні праці та особливості їх створення українською та польською мовами						
Тема 7. Види літературно-критичних публікацій	10	2		8		ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 8. Особливості критичного коментаря	10		1	8	1	ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 9. Особливості літературно-критичної рецензії	12	2	1	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2

Тема 10. Особливості української та польської анотацій	11		2	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 11. Особливості літературно-критичної статті	11		2	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 12. Особливості монографічних видань одноосібного та олективного характеру	9		1	8		ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Контрольне творче завдання	1		1			ПКР/10
Разом за модулем 2	64	4	8	48	4	50
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: Т – тести, ТР – тренінг, ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, ПКР – підсумкова контрольна робота, ДС – дискусія, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти у 3 семестрі включає:

- підготовку до практичних занять: виконання усних і письмових завдань, опрацювання основного й додаткового лексичного та граматичного матеріалу;
- систематизацію вивченого матеріалу для написання кваліфікаційних робіт, підсумкових тестів, аналітичних записок, есе, рецензій та інших творчих завдань;
- створення презентацій та постерів наукового характеру польською та українською мовами;
- окрім названих аспектів, здобувач освіти ознайомлюється з такими темами у межах відповідних змістових модулів:

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Літературна критика на тему українського та польського Середньовіччя	6
2.	Літературна критика на тему українського та польського бароко	6
3.	Літературна критика на тему української та польської епохи Відродження	6
4.	Літературна критика на тему українського та польського романтизму	6
5.	Літературна критика на тему українського та польського позитивізму	6
6.	Літературна критика на тему українського та польського модернізму	6
7.	Літературна критика на тему українського та польського Міжвоєнного двадцятиліття	6
8.	Літературна критика на тему українського та польського періоду Другої світової війни	6

9.	Літературна критика на тему українського та польського письменства II половини XX століття	8
10.	Літературна критика на тему українського та польського письменства початку XXI ст.	8
11.	Новітня українська та польська літературна критика	8
12.	Українська та польська проблематика в літературно-критичних публікаціях	8
13.	Особливості українсько-польського літературно-критичного пограниччя	8
	Разом	88

IV. Політика оцінювання

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Відповідно до пункту 4.5. цього положення, згідно з рішенням кафедри полоністики і перекладу здобувачам освіти, котрі під час вивчення освітнього компонента «Літературна критика в українсько-польському контексті» брали участь й досягли значних результатів у конференціях, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій з перекладознавства чи полоністики, можуть присуджуватися додаткові (бонусні) 5 балів, які зараховуються як результати поточного контролю. Оскільки формою контролю є залік, загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Здобувач освіти лише раз може скористатися з того чи іншого документа (сертифікат учасника, грамота, копія публікації і под.), котрий підтверджує право отримати бонусний бал.

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов’язковий компонент оцінювання. За об’єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн-форматі за погодженням із викладачем.

У процесі оцінювання визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають ВК «Літературна критика в українсько-польському контексті» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані подані у [Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Організація ВК «Літературна критика в українсько-польському контексті» дозволяє впровадження в освітній процес елементів дуальної освіти згідно з [Положенням про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Зараховуються бали/кредити, які здобувач освіти отримав у процесі реалізації академічної мобільності згідно з [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності здійснюється згідно з [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються в онлайн-форматі чи в письмовій формі. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин. Студент допускається до перескладання іспиту чи заліку за умов скликання екзаменаційної комісії.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю є залік.

Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом освітнього компонента і отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач освіти може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

Основна література:

1. Криштоф Н. Методи адаптації рекламних слоганів міжнародних брендів: мовознавчий аналіз у контексті України та Польщі. *Київські полоністичні студії*. 2025. № 41. С. 483–498.

2. Сухарева, С. Атрибути національної самобутності в поезії Лесі Українки та її польськомовних перекладах: як словом висвітлити душу. *Волинь філологічна: текст і контекст*. 2022. № 33. С. 47–57.
3. Сухарева С., Криштоф Н. Специфіка розвитку польської та української суспільної лексики в 2014-2022 рр. в контексті конкурсу «Слово Року». *Polsko-ukraińskie spotkania językowe: [monografia zbiorowa]*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2022. С. 65–76.
4. Sukhareva, S. Janicka, A. International Interdisciplinary Scientific Conference “Volhynia, Podlasie and «other» spaces” Białystok–Luck, 20th of May 2022. A Report | Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Wołyń, Podlasie i «inne» przestrzenie” Białystok–Łuck, 20 maja 2022 r. Sprawozdanie. *Bibliotekarz Podlaski*. 2022. No 56 (3), pp. 363–372. <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85148234024&origin=resultslist> (SCOPUS)
5. Sukhareva S. Koncept ojczyzny w emigracyjnej twórczości Skamandrytów. *Ukraińska i polska literatura emigracyjna. Paralele: Studia i szkice: [monografia zbiorowa]*. / red. A. Janicka, J.J. Janicki, V. Wejs-Milewska. Lublin : Episteme, 2022. 502 s. S. 245–262. ISBN 978-83-67049-37-5
6. Сухарева С., Діхтярук Г. Польська термінологія на позначення радянського тоталітарного режиму: волинський текст (на матеріалах рубрики „Ocaleni od zapomnienia” двомовного видання „Волинський монітор”. *Białorutenistyka Białostocka*. 2022. Т. 14. S. 265–280.

Додаткова література:

7. Сухарева С. Мовний образ світу в циклі польських репортажів «Неля – мала репортерка»: від пригодницької дитячої літератури до енциклопедичних знань [тези]. *Мовні універсалії у міжкультурній комунікації* : Матеріали XII Міжнародного науково-практичного семінару / ВНУ імені Лесі Українки, Луцьк, 17 березня 2023 р. Луцьк, 2023. 248 с. С. 200–203.
8. Сухарева С. Рецензія на нове видання «Щоденника» Пилипа Орлика: у 350-ту річницю від дня народження та 280-ту річницю смерті Автора. *Волинь філологічна: текст і контекст*. *Волинь філологічна: текст і контекст*: зб. наук. пр. / упоряд. Н. Г. Колошук, Т. П. Левчук. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. Вип. 33. С. 261–264.
9. Сухарева С., Швець В. Оскар Мілош в інтерпретації Чеслава Мілоша: філософія творчості та переклади. *Лінгвістика і культурний простір: українсько-польські взаємозв'язки* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (15–16 травня 2025 р.). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2025. 126 с. С. 3–8.
10. Sukhariyeva S., Yermeychuk M. The Issues of Art and the Artist in Karol Wojtyła's Literary Works. *Białorutenistyka Białostocka*. 2023. Т. 15. S. 149–162.